

bage, men jeg anbefaler Forslaget under Nr. 12, og hvis det forkastes, anbefaler jeg at vedtage Nr. 13.

Formanden: Jeg forstår ikke det ærede Medlems Bemærkning om Ændringsforslaget under Nr. 11 saaledes, at det er taget tilbage, thi det ærede Medlem er jo ikke ene om det; men det vil jo iøvrigt vise sig under Forhandlingen.

Raben: Da jeg har været Medforslagsstiller af et Par af de stillede Mindretalsforslag, og ved Omstændighedernes Mægt endog er kommet til at staa som principal Forslagsstiller af det meget vigtige Forslag under Nummer 13, maa jeg tillade mig at gjøre nogle faa Bemærkninger i Anledning af disse Ændringsforslag, som jeg har tilladt mig at være med til at stille. Men naar to ærede Udbalgsmedlemmer (Mazén og Bloug), med hvem jeg iøvrigt deler Ansigtspunkter i mange Retninger angaaende Lovforslaget, har stillet et Ændringsforslag under Nr. 12, gaaende ud paa, at § 5 skal udgaa, da har jeg ikke paa dette Punkt kunnet slutte mig til de to ærede Herrer. Jeg tror nemlig ikke, det er rigtigt at slyde det Gode fra sig, som Lovforslaget byder Landbruget ved Oprettelsen af Fagstoler for Landbrug og Havebrug. Jeg foretrækker, at der tages Bestemmelse i den Henseende i et særegent Lovforslag, altsaa i nærværende Lovforslag. Jeg foretrækker langt, at det fastlaas, hvorledes Tilskudet skal ordnes til disse Skoler, og jeg ønsker ikke at komme ind paa, at man i denne Henseende skal være aldeles henvisst til det Uvisse, som det i mine Dine er at faae Tilskudet opført paa Finantsloven. Jeg kan altsaa ikke stemme paa Forslaget under Nummer 12. Derimod slutter jeg mig fuldt ud til de to nævnte ærede Herrer's subsidære Forslag under Nummer 13, der henstiller til Amtsraadene at oprette Landbrugsskoler og fremdeles tilføjer det Amtsraad, der opretter saadanne Skoler, en betydelig Understøttelse, ikke alene til Skolernes første Etablering, men ogsaa en betydelig aarlig Understøttelse. Derimod kan man ganske vist gjøre den Indvending, at der neppe er stor Udsigt til, at nogetomhelst Amtsraad vil oprette en saadan Skole; men denne Indvending tror jeg ikke er berettiget. Man har mangfoldige Exempler paa, at Kommuner have oprettet Realskoler, tekniske Skoler, ja endog Latin-skoler, til hvilke de senere have faaet Tilskud af Staten. Hvorfor skulde saa vore Amtsraad ikke lige saa godt gaa ind paa at gjøre noget Extraordinært for Udvikling og Ud-

dannelse af vore Landbrugsforhold i de respektive Amters. Landboerne idgjøre jo den allerførste Del af Landets samtlige Indvøanere, og det staar for mig, at der ganske vist vil findes Amtsraad her i Landet, der have et aabent Die for og ville gjøre Alt for en god Oplysning og en sund Udvikling af Landbostanden. Naar en af de ærede Forslagsstillere (Bloug), som talte fornylig, har taget Forslaget under Nr. 11 tilbage, saa er jeg ikke tilbøielig til selv at være med. Jeg kan iøvrigt ikke vide, om det tredje Medlem (Mazén), som ikke er tilstede, vil fastholde Forslaget, men jeg fastholder paa mine egne Begne dette Forslag under Nummer 11. Foraaendit Forslaget under Nummer 13 skulde blive forkastet, iættér jeg stor Pris paa det subsidære Forslag under Nummer 11. Det gaar ud paa, at Understøttelse til trængende Elever ved Landbrugsskolerne fordeles af Amtskoleraadene og i Kjøbenhavn af Magistraten, uden at disse Autoriteter ere bundne ved Attester fra Følgehøjskoler eller andre lignende Anstalter. Det er Noget, som jeg for mit Vedkommende sætter ikke saa liden Pris paa; jeg foretrækker langt at give Amtskoleraadene og Kjøbenhavns Magistrat frie Hænder ved Uddelingen. Det er min fulde Mening. Jeg lægger ikke saa hynderlig Bægt paa Attester, hvoeren paa dem fra Følgehøjskoler eller Realskoler, i Særdeleshed fra dem, som ikke ere anerkjendte af Regjeringen, og af dem findes ikke saa faa. Der er jo mange af dem, som Regjeringen ikke har fundet værdige til at give Understøttelse, og en Attest fra den Slags Skoler sætter jeg ingen videre Pris paa. Derfor lægger jeg langt hellere denne Sag i Hænderne paa Amtskoleraadene og i Kjøbenhavn Magistraten. Med disse Par Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale de Ændringsforslag, jeg har været med til at stille, idet jeg som sagt fastholder Afstemningen over Punkt 11.

Schlegel: Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at i § 5, 1ste Stykke staar der: „Af Statskassen kan der gives Understøttelse til o. s. v.“ og i 3die Stykke staar der: „Af Statskassen kan der tildeles saadanne Skoler en aarlig Understøttelse.“ Jeg betvivler jo ikke, at der i det Ord „kan“ indholdes den naturlige Forstaaelse, at det er Ministeren, der i ethvert Tilfælde kan afgjøre, om en Skole egner sig til at faae Understøttelse. Det forekommer mig imidlertid, da Paragrafen ellers Intet indeholder om Betingelserne for Understøttelserne, at det kunde være ønskeligt, at det udtrykkeligt blev sagt, at af Statskassen kan der, naar